

تکالیف اخلاقی در ماه رمضان

دکتر امین اوحدی

انتشارات همام

اوجدی، امین، ۱۳۲۳

تکالیف اخلاقی در ماه رمضان - امین اوحدی

تهران: مهماه، ۱۳۸۹

۱۵۲ ص

۳۲۰۰۰ ر.ل

فهرست نویسی بر اساس اطلاعات ثبت

۱. ورود - احادیث ۲. رمضان - احادیث ۳. احادیث اخلاقی

۲۹۷۲۱۸

BP ۱۴۱ ۵ ۹ الف ۸ ۱۳۸۹

۲۰۹۳۳۳۶

کتابخانه ملی ایران

شابک: ۹۶۴-۶۷۹۱-۳۰-۱ ۹۶۴-۶۷۹۱-۳۰-۱ ISBN: 964-6791-30-1

تکالیف اخلاقی در ماه رمضان

دکتر امین اوحدی

ناشر: انتشارات مهماه

نوبت چاپ: اول

تیراژ: ۳۰۰۰

لیتوگرافی: گلپان چاپ

چاپ: گلپان چاپ

تلفن مرکز پخش: ۸۸۹۲۳۰۷۹-۸۰

فروشگاه اینترنتی توکاشید: www.tokasheed.com

قیمت: ۳۲۰۰ تومان

مهر نشر: ۱۳۸۹

پیش گفتار

«اللَّهُمَّ إِنَّا أَهْلَ هَذَا الشَّهْرِ الَّذِي شَرَّفْتَنَا بِهِ، وَوَقَّعْتَنَا بِمَنَّاكَ لَهُ حِينَ جَهَلَ الْأَشْقِيَاءُ وَقْتَهُ، وَحَرَّمُوا لِشَقَائِهِمْ فَضْلَهُ. أَنْتَ وَلِيُّ مَا آتَرْتَنَا بِهِ مِنْ مَعْرِفَتِهِ، وَهَدَيْتَنَا لَهُ مِنْ سُنَّتِهِ، وَقَدْ تَوَلَّيْنَا بِتَوْفِيقِكَ صِيَامَهُ وَقِيَامَهُ عَلَى تَقْصِيرٍ، وَأَدْبَيْنَا فِيهِ قَلِيلاً مِنْ كَثِيرٍ».

بار الهما، ما اهل این ماهی هستیم که ما را بدان شرافت و منزلت بخشیدی، و به ما توفیق شناخت آن را عطا فرمودی، در حالی که بدبخت مردمان، این ایام گران بها را نشناخته، و به خاطر بدبختی شان از فضل آن بی بهره ماندند. بار الهما، تو بودی که ما را برگزیدی و به شناخت این ماه توفیق عنایت کردی و به سنت آن راه نمودی. تو بودی که ما را توفیق روزه داشتن و نمازگزاردن ارزانی داشتی، هر چند ما قصور ورزیدیم و اندکی از بسیار به جای آوردیم.

در این کتاب، هدف آن است که خواننده‌ی محترم با بعضی از تکالیف اخلاقی وارده از حضرات معصومین علیهم‌السلام در ماه مبارک رمضان آشنا شود. این رویکرد از دو جنبه قابل بررسی است. از یک سو، سخن از ماهی است که برگزیده‌ی الهی و برترین ماه‌هاست، و حرمت و حقّی را به همراه دارد که متقابلاً وظائفی را بر ساکنین این ماه به دنبال خواهد داشت. از سوی دیگر فریضه‌ای الهی چون روزه در این ماه مطرح می‌شود که همچون سپر و حجابی مانع از آتش جهنّم توصیف شده است. از این رو شناخت هرچه بیشتر این ماه مبارک، و هر آنچه را که به کمال و تمامیت روزه‌ی آن منجر خواهد شد، افراد را جهت استفاده‌ی کامل و بهینه از ماه رمضان آماده می‌سازد. در راستای دست‌یابی به این مهم، این کتاب، نخست به بیان فضائل ماه مبارک رمضان پرداخته و سپس با عنایت به بایدها و نبایدهای اخلاقی که از روایات معصومین علیهم‌السلام استخراج گردیده است، بستر مناسبی را برای دست‌یابی به یک روزه‌ی کامل و شامل ایجاد خواهد کرد.

در این کتاب سعی شده است مجموعه‌ی اخلاقیات توصیه شده در ماه رمضان، با متن کلام معصومین علیهم‌السلام به خواننده القا شود تا تأثیر بیشتری را به دنبال داشته باشد. همچنین سعی شده است با شیوه‌ای نوین، جداولی از توصیه‌های اخلاقی در آغاز هر بخش ارائه شود تا خواننده محترم با مراجعه به آن جداول، نسبت به خواست شریعت، آگاهی نسبی پیدا نموده، با مراجعه به

شماره‌ای که در ستون توضیحات معرفی شده است، و یا با مراجعه به صفحه
مورد نظر، به اطلاعات جامعی نسبت به آن خصیصه اخلاقی دست یابد.

امین اوحدی

شعبان ۱۴۳۱

مردادماه ۱۳۸۹

۱	پیش‌گفتار
۱۱	(۱) فضیلت ماه مبارک رمضان
۱۱	(۱-۱) برتری ماه رمضان بر ماه‌های دیگر
۱۶	(۲-۱) تکریم ماه رمضان
۱۷	(۳-۱) در ماه رمضان درهای آسمان گشوده می‌شود
۱۸	(۴-۱) باز شدن درهای بهشت و بسته شدن درهای جهنم در ماه رمضان
۲۰	(۵-۱) تزئین بهشت برای ماه رمضان
۲۲	(۶-۱) ماه رمضان، ماه گشوده شدن رحمت و برکات الهی
۲۴	(۷-۱) عنايات ملائکه الهی در ماه رمضان
۲۷	(۸-۱) محدود شدن فعالیت شیاطین در ماه رمضان
۳۰	(۹-۱) ماه رمضان، ماه عمل و مسابقه خلق در مسیر طاعت الهی
۳۰	(۱۰-۱) ماه رمضان، ماه توبه و بازگشت به درگاه الهی
۳۱	(۱۱-۱) ماه رمضان، ماه آزادی از آتش جهنم
۳۳	(۱۲-۱) استجابت دعا در ماه رمضان
۳۵	(۱۳-۱) قبولی اعمال در ماه رمضان
۳۷	(۱۴-۱) مضاعف شدن اعمال نیک و بالا رفتن درجات در ماه رمضان
۳۹	(۱۵-۱) ماه رمضان، ماه آمرزش گناهان و پاک شدن سیئات
۴۳	(۱۶-۱) افزایش روزی در ماه رمضان

- ۴۴ (۱۷-۱) سکوت و خواب روزه‌دار در ماه رمضان. عبادت الهی است
- ۴۵ (۱۸-۱) نعمت‌ها و ثواب‌های الهی به واسطه‌ی ماه رمضان
- ۴۹ (۱۹-۱) چهاردهی ماه رمضان، و بروز طاعت و عصیان در ماه رمضان در روز قیامت
- ۵۶ (۲) ماه رمضان، آغاز سال نو
- ۶۱ (۳) علت روزه ماه رمضان
- ۶۵ (۴) دستورات و سفارشات وارده در حالات درونی روزه‌دار
- ۷۱ (۱-۴) نیت روزه گرفتن در سراسرماه رمضان
- ۷۲ (۲-۴) توجه به ویژگی‌های ماه رمضان نسبت به ماه‌های دیگر
- ۷۲ (۳-۴) اخلاص در روزه و طلب رضایت الهی
- ۷۳ (۴-۴) بندگی و ترس از خدا
- ۷۶ (۵-۴) توبه از گناهان
- ۷۷ (۶-۴) آمادگی برای مرگ
- ۷۸ (۷-۴) یاد از گرسنگی، تشنگی، فقر و بیچارگی روز قیامت
- ۷۸ (۸-۴) عدم غفلت از ذکر الهی
- ۷۹ (۹-۴) عدم غفلت در روز عید فطر
- ۸۰ (۱۰-۴) درخواست حوائج از خداوند
- ۸۱ (۱۱-۴) برخی از درخواست‌های از خداوند در ارتباط با ماه رمضان
- ۸۱ (۱۲-۴) انتظار حضرت صاحب الزمان علیه‌السلام
- ۸۳

- (۴-۱۳) داشتن غم درونی به واسطه‌ی آن که حق اهل بیت علیهم السلام در دست غیر آل محمد علیهم السلام قرار دارد ۸۳
- (۵) نیاید‌های اخلاقی در ماه رمضان ۸۴
- (۵-۱) پرهیز از محارم الهی ۸۵
- (۵-۲) مخالفت با نفس ۸۶
- (۵-۳) پاک کردن جسم و روح از رذائل بیرونی و درونی ۸۷
- (۵-۴) حفظ زبان و چشم و گوش و تمام اعضا و جوارح از غیر حلال ۸۷
- (۵-۵) پرهیز از سخن گفتن مگر به ذکر الهی ۹۴
- (۵-۶) شعر نخواندن ۹۴
- (۵-۷) کنترل و کاهش شهوت شکم و شهوت جنسی ۹۵
- (۵-۸) پرهیز از دروغ و تهمت ۹۶
- (۵-۹) پرهیز از حسد ۹۸
- (۵-۱۰) پرهیز از غیبت ۹۸
- (۵-۱۱) پرهیز از گمان سوء ۹۹
- (۵-۱۲) پرهیز از شهادت دروغ ۹۹
- (۵-۱۳) کنترل غضب ۱۰۰
- (۵-۱۴) پرهیز از کینه‌توزی ۱۰۱
- (۵-۱۵) پرهیز از ظلم ۱۰۳
- (۵-۱۶) پرهیز از نزاع و جدال لفظی ۱۰۴

- ۱۰۵..... (۱۷-۵) پرهیز از دشنام و فحش دادن
- ۱۰۶..... (۱۸-۵) پرهیز از عاق والدین
- ۱۰۷..... (۱۹-۵) پرهیز از قطع رحم
- ۱۰۸..... (۲۰-۵) پرهیز از مردم آزاری
- ۱۱۰..... (۲۱-۵) دوری از اهل شر
- ۱۱۰..... (۲۲-۵) پرهیز از قهقهه
- ۱۱۱..... (۲۳-۵) پرهیز از بازی شطرنج
- ۱۱۲..... (۶) بایدهای اخلاقی در ماه رمضان
- ۱۱۳..... (۱-۶) احترام به بزرگسالان و ترحم بر کوچک‌ترها
- ۱۱۳..... (۲-۶) پیوند با خویشاوندان (صله‌ی رحم)
- ۱۱۴..... (۳-۶) نیکی و انعام بر خانواده و همسایگان
- ۱۱۵..... (۴-۶) مهربانی بر ایتام
- ۱۱۵..... (۵-۶) مهربانی و سبک گرفتن بر کارگزاران خود
- ۱۱۶..... (۶-۶) یادآوری شیوه‌ی تعامل حضرت سجاد علیه‌السلام با غلامان و کنیزان خود در شب آخر ماه رمضان
- ۱۱۸..... (۷-۶) حسن خلق داشتن
- ۱۱۹..... (۸-۶) لبخند بر چهره‌ی برادر مؤمن
- ۱۱۹..... (۹-۶) یاری برادران ایمانی (مواصاة)
- ۱۱۹..... (۱۰-۶) دوستی بی‌دریغ و خالصانه با برادران ایمانی (مواصلة)

- (۶-۱۱) هم‌دردی و کمک به غمگین ۱۲۰
- (۶-۱۲) بخشش به سائل ۱۲۰
- (۶-۱۳) یاری مظلوم ۱۲۱
- (۶-۱۴) یاد از گرسنگی فقرا و مهربانی کردن به آنان ۱۲۱
- (۶-۱۵) صدقه به فقرا و مساکین ۱۲۳
- (۶-۱۶) افطار دادن به مؤمنین ۱۲۶
- (۶-۱۷) افطار کردن در منزل برادران ایمانی ۱۳۰
- (۶-۱۸) حلم و صبر داشتن ۱۳۱
- (۶-۱۹) امر به آرامش و وقار ۱۳۱
- (۶-۲۰) صبر کردن ۱۳۱
- (۷) حقیقت روزه، بندگی خدا و پاکسازی درون و برون از ناراضایتی الهی ... ۱۳۲
- (۷-۱) روزه‌ی حقیقی، فقط گرسنگی و تشنگی نیست. ۱۳۲
- (۷-۲) حقیقت روزه ۱۳۲
- (۷-۳) درخواست روزه‌ی حقیقی با تمام لوازم آن از خداوند متعال ۱۳۶
- (۷-۴) نتیجه روزه‌ی واقعی ۱۳۹